EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 4.6.2025
COM(2025) 616 final

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om godkännande av Litauens nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan

Rekommendation till

RÅDETS REKOMMENDATION

om godkännande av Litauens nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 121,

med beaktande av förordning (EU) 2024/1263, särskilt artikel 17,

med beaktande av kommissionens rekommendation, och

av följande skäl:

ALLMÄNNA ÖVERVÄGANDEN

(1) EU:s reformerade ramverk för ekonomisk styrning trädde i kraft den 30 april 2024. De mest centrala delarna av EU:s reformerade ramverk för ekonomisk styrning utgörs av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning[1], tillsammans med den ändrade förordningen (EG) nr 1467/97 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott[2], och det ändrade rådsdirektivet 2011/85/EU om krav på medlemsstaternas budgetramverk[3]. Syftet med ramverket är att säkerställa en hållbar offentlig skuldsättning och en hållbar och inkluderande tillväxt genom reformer och investeringar. Ramverket främjar nationellt ägarskap och har en medelfristig inriktning, i kombination med ett effektivt och enhetligt säkerställande av regelefterlevnad.

(2) I centrum för det nya ramverket för ekonomisk styrning står de nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer som medlemsstaterna lämnar in till rådet och kommissionen. Planerna ska uppfylla två mål: dels i) säkerställa att den offentliga skulden senast vid anpassningsperiodens slut följer en sannolikt nedåtgående bana eller ligger kvar på en sund nivå och att det offentliga underskottet minskas till, och ligger kvar på, en nivå under referensvärdet på 3 % av BNP på medellång sikt, dels ii) säkerställa det faktiska genomförandet av reformer och investeringar för att hantera de främsta utmaningar som fastställts inom ramen för den europeiska planeringsterminen och svara mot EU:s gemensamma prioriteringar.

---

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

[2] Rådets förordning (EU) 2024/1264 av den 29 april 2024 om ändring av förordning (EG) nr 1467/97 om påskyndande och klargörande av genomförandet av förfarandet vid alltför stora underskott (EUT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

[3] Rådets direktiv (EU) 2024/1265 av den 29 april 2024 om ändring av direktiv 2011/85/EU om krav på medlemsstaternas budgetramverk (EUT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

Varje plan ska därför innehålla ett medelfristigt åtagande om en nettoutgiftsbana[4] som i praktiken fastställer en budgetrestriktion under planens löptid, dvs. fyra eller fem år (beroende på valperiodens normala längd i medlemsstaten). Planen ska dessutom redogöra för hur den berörda medlemsstaten kommer att säkerställa det faktiska genomförandet av reformer och investeringar för att hantera de främsta utmaningar som fastställts inom ramen för den europeiska planeringsterminen, särskilt i de landsspecifika rekommendationerna (inbegripet, i tillämpliga fall, utmaningar i samband med förfarandet vid makroekonomiska obalanser) och hur medlemsstaten kommer att svara mot unionens gemensamma prioriteringar. Perioden för finanspolitisk anpassning löper över fyra år och kan förlängas med upp till tre år om medlemsstaten åtar sig att genomföra ett antal relevanta reformer och investeringar som uppfyller kriterierna i förordning (EU) 2024/1263.

(3) När planen har lämnats in ska kommissionen bedöma om den uppfyller kraven i förordning (EU) 2024/1263.

(4) Rådet ska därefter, på kommissionens rekommendation, anta en rekommendation för att ange den berörda medlemsstatens nettoutgiftsbana och, i tillämpliga fall, godkänna de reform- och investeringsåtaganden som ligger till grund för en förlängning av perioden för finanspolitisk anpassning.

ÖVERVÄGANDEN RÖRANDE LITAUENS NATIONELLA MEDELFRISTIGA FINANS- OCH STRUKTURPOLITISKA PLAN

(5) Den 30 april 2025 lämnade Litauen in sin nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan till rådet och kommissionen. Det skedde sedan en förlängning av den tidsfrist som anges i artikel 36 i förordning (EU) 2024/1263 överenskommits med kommissionen med anledning av de skäl som Litauen uppgett. Överenskommelsen om en förlängning träffades sedan parlamentsval hållits den 13 och den 27 oktober 2024, vilket följdes av flera månaders koalitionsförhandlingar och samråd om det nya regeringsprogrammet och planen för dess genomförande[5].

Förfarande före inlämnande av planen

(6) Före inlämnandet av planen begärde Litauen teknisk information[6], vilken kommissionen lämnade den 31 januari 2025 och offentliggjorde den 30 april 2025[7].

---

4 Nettoutgifter enligt definitionen i artikel 2 i förordning (EU) 2024/1263, dvs. offentliga utgifter efter avdrag för i) ränteutgifter, ii) diskretionära åtgärder på inkomstsidan, iii) utgifter för unionsprogram som till fullo motsvaras av inkomster i form av unionsmedel, iv) nationella utgifter för samfinansiering av program som finansieras av unionen, v) konjunkturberoende delar av utgifter för arbetslöshetsersättning samt vi) engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder.

5 Planen för genomförande av regeringsprogrammet är en åtgärdsplan med konkreta åtgärder och tidsfrister för regeringsprogrammets mål.

6 Den förhandsvägledning som översänds till medlemsstaterna och till ekonomiska och finansiella kommittén omfattar teknisk information i) med och utan en förlängning av anpassningsperioden (fyra respektive sju år), och ii) med och utan skyddsmekanismen för underskottsresiliens. Den innehåller även de viktigaste ursprungliga förhållanden och underliggande antaganden som används i kommissionens ramverk för medelfristiga prognoser för den offentliga skuldsättningen. Den tekniska informationen beräknades på grundval av den metod som beskrivs i kommissionens *Debt Sustainability Monitor 2023* (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Den utgick från Europeiska kommissionens höstprognos 2024 och en medelfristig förlängning av denna prognos fram till 2033, och BNP-tillväxten och åldrandekostnader på lång sikt

Den tekniska informationen visar vilken nivå det strukturella primärsaldot måste ligga på 2028 för att på medellång sikt säkerställa ett offentligt underskott under 3 % av BNP och en offentlig skuld under 60 % av BNP i ett läge där inga ytterligare budgetåtgärder vidtas efter den fyraåriga anpassningsperioden. Medellång sikt definieras här som en tioårsperiod efter anpassningsperiodens slut. Teknisk information har utarbetats och översänts till medlemsstaten utifrån två scenarier: dels ett scenario med överensstämmelse med skyddsmekanismen för underskottsresiliens[8], i enlighet med artikel 9.3 i förordning (EU) 2024/126, dels ett scenario utan denna skyddsmekanism.

Den tekniska informationen för Litauen visar att det strukturella primärsaldot, för att följa gällande finanspolitiska regler under en anpassningsperiod på fyra år och på grundval av kommissionens antaganden, bör uppgå till minst 0,3 % av BNP vid anpassningsperiodens slut (2028, scenario utan skyddsmekanismen för underskottsresiliens) såsom framgår av tabell 1. Det bör påpekas att om även skyddsmekanismen för underskottsresiliens beaktas bör det strukturella primärsaldot uppgå till minst 0,3 % av BNP vid anpassningsperiodens slut (2028). För Litauen, som kan begära teknisk information, är skyddsmekanismen för underskottsresiliens dock inte obligatorisk.

Tabell 1: Kommissionens tekniska information till Litauen

Anpassningsperiodens slutår	2028
Minimivärde för det strukturella primärsaldot (% av BNP), scenario utan skyddsmekanismen för underskottsresiliens	0,3
Endast för kännedom: Minimivärde för det strukturella primärsaldot (% av BNP), scenario med skyddsmekanismen för underskottsresiliens	0,3

Källa: Kommissionens beräkningar.

(7) Litauen och kommissionen förde i enlighet med artikel 12 i förordning (EU) 2024/1263 en teknisk dialog i april 2025. Dialogen handlade främst om den nettoutgiftsbana som Litauen förutser, dess underliggande antaganden (i synnerhet BNP-deflatorn, potentiell BNP-tillväxt, stock-/flödesjusteringar, andel av den långfristiga skulden som förfaller varje år och långräntor) samt effekten av utfallsuppgifterna för 2024 (Eurostat offentliggjorde statistik över underskott och skuldsättning den 22 april 2025) jämfört med den information som låg till grund för den tekniska informationen, samt om de reformer och investeringar som planeras för att hantera de främsta utmaningar som fastställts inom ramen för den europeiska

överensstämmer med uppgifterna i kommissionens och rådets gemensamma åldranderapport från 2024 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

7 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_sv#Lithuania

8 Enligt den skyddsmekanism för underskottsresiliens som införs genom artikel 8 i förordning (EU) 2024/1263 måste det strukturella primärsaldot förbättras med 0,4 procentenheter av BNP (eller med 0,25 procentenheter av BNP, om anpassningsperioden förlängs) per år fram till dess att det strukturella underskottet är lägre än 1,5 % av BNP.

planeringsterminen och bidra till unionens gemensamma prioriteringar om en rättvis grön och digital omställning, social och ekonomisk resiliens, energitrygghet och uppbyggnad av försvarsförmågor.

(8) Under perioden november 2024–februari 2025 genomförde Litauen, enligt de uppgifter som landet lämnat i sin plan, en samrådsprocess med det civila samhället, arbetsmarknadens parter, regionala myndigheter och andra relevanta intressenter i enlighet med artiklarna 11.3 och 36.1 c i förordning (EU) 2024/1263.

(9) Den nationella revisionsmyndigheten, som även fyller funktionen som finanspolitisk institution, avgav ett yttrande om den makroekonomiska prognos som låg till grund för den fleråriga nettoutgiftsbanan. Myndigheten godkände den makroekonomiska prognosen och slog fast att den bygger på trovärdiga makroekonomiska antaganden och överensstämmer med myndighetens egna prognoser.

(10) Planen överlämnades till det nationella parlamentariska utskottet för europeiska frågor och godkändes därefter av den litauiska regeringen den 30 april 2025.

Andra relaterade processer

(11) Den 25 oktober 2024 överlämnade Litauen sitt utkast till budgetplan för år 2025. Kommissionen antog ett yttrande om utkastet till budgetplan den 26 november 2024[9].

(12) Den 2 maj 2025 begärde Litauen att den nationella undantagsklausulen skulle aktiveras för att skapa utrymme för högre försvarsutgifter, i enlighet med artikel 26.1 i förordning (EU) 2024/1263 och med anledning av kommissionens meddelande (C(2025) 2000 final) av den 19 mars 2025. Den [8 juli 2025] antog rådet, på kommissionens rekommendation, en rekommendation om aktivering av den nationella undantagsklausulen för Litauen[10].

(13) Den 21 oktober 2024 riktade rådet ett antal landsspecifika rekommendationer till Litauen inom ramen för den europeiska planeringsterminens cykel 2024[11]. Den [8 juli 2025] riktade rådet ett antal landsspecifika rekommendationer till Litauen inom ramen för den europeiska planeringsterminens cykel 2025[12].

SAMMANFATTNING AV PLANEN OCH KOMMISSIONENS BEDÖMNING

(14) Kommissionen gjorde på grundval av artikel 16 i förordning (EU) 2024/1263 följande bedömning av planen:

---

9 Kommissionens yttrande om Litauens utkast till budgetplan, 26.11.2024, C(2024) 9058 final.

10 Rådets rekommendation om tillåtelse för Litauen att avvika från, och överskrida, den nettoutgiftsbana som fastställs i rådets rekommendation [xxx] (Aktivering av den nationella undantagsklausulen), EUT C XXX, X.X.2024, s. XX.

11 Rådets rekommendation av den 21 oktober 2024 om Litauens ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik, EUT C 6822, 29.11.2024.

12 Rådets rekommendation av den [8 juli 2025] om Litauens ekonomiska politik, socialpolitik, sysselsättningspolitik, strukturpolitik och budgetpolitik.

Bakgrund: makroekonomiska och offentligfinansiella förhållanden och utsikter

(15) Trots en nedgång i investeringar ökade den ekonomiska aktiviteten i Litauen under 2024 med 2,8 % till följd av en stark uppgång i den privata konsumtionen och stigande tjänsteexport. Enligt kommissionens vårprognos 2025 förväntas ekonomin öka med 2,8 % även 2025 med draghjälp från en snabbare konsumtionstillväxt och en blygsam återhämtning när det gäller investeringar. Under 2026 bör en starkare investeringstillväxt få BNP i fasta priser att stiga ytterligare till 3,1 %. Under prognosperioden (dvs. 2025–2026) förväntas den potentiella BNP-tillväxten i Litauen öka något från 2,7 % 2024 till 2,8 % 2025 och därefter sjunka till 2,2 % 2026 till följd av en naturlig befolkningsminskning och en nedgång i antalet personer i Litauen som flytt kriget i Ukraina. Arbetslösheten uppgick till 7,1 % 2024 och beräknas av kommissionen uppgå till 6,8 % 2025 och 6,6 % 2026. Inflationen (BNP-deflatorn) beräknas stiga från 3,4 % 2024 till 3,6 % 2025 och därefter sjunka tillbaka till 2,4 % 2026.

(16) När det gäller den offentligfinansiella utvecklingen uppgick Litauens offentliga underskott 2024 till 1,3 % av BNP. Enligt kommissionens vårprognos 2025 kommer underskottet att öka till 2,3 % av BNP 2025 och, med nuvarande politik, stabiliseras kring 2,3 % 2026. Den offentliga skulden uppgick i slutet av 2024 till 38,2 % av BNP. Enligt kommissionens vårprognos 2025 förväntas skuldkvoten öka till 41,2 % av BNP i slutet av 2025 och till 43,9 % i slutet av 2026. Kommissionens prognos för de offentliga finanserna beaktar bara politiska åtaganden i de medelfristiga planerna om de underbyggs av konkreta politiska åtgärder som är trovärdigt aviserade och tillräckligt detaljerade.

Nettoutgiftsbana och huvudsakliga makroekonomiska antaganden i planen

(17) Litauens nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan omfattar perioden 2025–2029 och visar en finanspolitisk anpassning över fyra år.

(18) Planen innehåller all information som krävs enligt artikel 13 i förordning (EU) 2024/1263.

(19) I planen åtar sig landet att följa den nettoutgiftsbana som anges i tabell 2, vilket motsvarar en genomsnittlig nettoutgiftsökning på 5,0 % under åren 2025–2029 och 5,2 % under anpassningsperioden 2025–2028.

(20) Den tekniska informationen (som grundas på antagandet om en linjär anpassningsbana) överensstämmer med en genomsnittlig nettoutgiftsökning på 4,2 % under åren 2025–2029 och 4,3 % under åren 2025–2028. Nettoutgiftsbanan i planen uppges leda till ett strukturellt primärsaldo på 0,3 % av BNP i slutet av anpassningsperioden (2028). Detta motsvarar den miniminivå för det strukturella primärsaldot på 0,3 % av BNP 2028 som kommissionen angav i den tekniska informationen den 31 januari 2025.

(21) I planen antas den potentiella BNP-tillväxten minska till 1,8 % år 2029 (från 2,8 % år 2024). I planen förväntas dessutom en ökning av tillväxten i BNP-deflatorn till 3,4 % 2025 från 2,8 % 2024, följt av en minskning till 2,5 % 2028 och 2029.

Tabell 2: Nettoutgiftsbana och huvudsakliga antaganden i Litauens plan

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	Genomsnitt under planens giltighetstid 2025–2029	Genomsnitt under anpassningsperioden 2025–2028
Nettoutgiftsökning (årlig, i %)	Ej tillämpligt	6,1	5,2	4,8	4,5	4,3	5,0	5,2
Nettoutgiftsökning (kumulativ, i %, med 2024 som basår)	Ej tillämpligt	6,1	11,6	17,0	22,3	27,5	Ej tillämpligt	Ej tillämpligt
Potentiell BNP-tillväxt (%)	2,8	2,5	2,3	2,1	2,0	1,8	2,4	2,3
Inflation (tillväxt i BNP-deflatorn) (%)	2,8	3,4	2,8	2,6	2,5	2,5	2,8	2,8

Källa: Litauens medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan och kommissionens beräkningar.

Konsekvenser av planens nettoutgiftsåtaganden för den offentliga skulden

(22) Om nettoutgiftsbanan i planen och de underliggande antagandena materialiseras kommer enligt planen den offentliga skulden att gradvis öka från 38,5 % av BNP 2024 till 43,7 % i slutet av anpassningsperioden (2028), såsom framgår av följande tabell. Efter anpassningsperioden kommer den offentliga skulden enligt planen att minska något fram till 2031 och därefter på nytt stiga på medellång sikt till 48,4 % 2038.

Tabell 3: Utveckling för offentlig skuld och offentligt saldo i Litauens plan

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2038
Offentlig skuld (% av BNP)	38,5	41,0	42,5	43,5	43,7	43,2	48,4
Offentligt saldo (% av BNP)	–1,3	–1,3	–1,3	–1,3	–1,2	–1,4	–3,0

Källa: Litauens medelfristiga finans- och strukturpolitiska plan.

Enligt planen skulle den offentliga skulden alltså ligga kvar under fördragets referensvärde på 60 % av BNP på medellång sikt. Baserat på de politiska åtaganden och makroekonomiska antaganden som görs i planen uppfyller den nettoutgiftsbana som läggs fram i planen därför det krav på skulden som anges i artikel 16.2 i förordning (EU) 2024/1263.

Konsekvenser av planens nettoutgiftsåtaganden för det offentliga saldot

(23) Baserat på nettoutgiftsbanan och antagandena i planen skulle det offentliga underskottet i slutet av anpassningsperioden (2028) ha minskat från 1,3 % av BNP till 1,2 % av BNP. Enligt planen skulle det offentliga saldot i slutet av anpassningsperioden (2028) alltså inte överstiga referensvärdet på 3 % av BNP.

(24) Under tio år efter anpassningsperioden (dvs. fram till 2038) skulle det offentliga underskottet dessutom inte överstiga 3 % av BNP. Baserat på de politiska åtaganden och makroekonomiska antaganden som görs i planen uppfyller den nettoutgiftsbana som läggs fram i planen därför det krav på underskottet som anges i artikel 16.2 i förordning (EU) 2024/1263.

Makroekonomiska antaganden i planen

(25) Planen är baserad på ett antal antaganden som skiljer sig från de antaganden som kommissionen översände till Litauen den 31 januari 2025. I planen används i synnerhet den 28 februari 2025 som stoppdatum för data och övrig information som beaktas i de makroekonomiska prognoserna och budgetprognoserna. Planen tar inte hänsyn till de senaste utfallsdata för 2024 som Eurostat offentliggjorde i april 2025. Skillnaderna mellan de uppgifter för 2024 som används i planen för att beräkna anpassningen och de uppgifter som offentliggjorts av Eurostat är dock små och har inte någon väsentlig inverkan på anpassningsbehoven. Förutom att utgå från data och övrig information med ovannämnda sena stoppdatum är planen baserad på andra antaganden för ytterligare nio variabler: potentiell BNP, BNP-deflatorn, implicita räntor och marknadsräntor, inkomstelasticitet för 2025, stock-/flödesjusteringar och engångsåtgärder samt skuldens sammansättning och löptidsprofil. Det är nödvändigt att göra en noggrann bedömning av skillnaden mellan dessa antaganden, i synnerhet med tanke på att den genomsnittliga nettoutgiftsökningen i planen är högre än den som kan utläsas av den tekniska informationen. De skillnader i antaganden som har

den mest betydande effekten på den genomsnittliga nettoutgiftsökningen anges nedan tillsammans med en bedömning av varje enskild skillnad.

– Planen bygger på nyare statistiska uppgifter och beräkningar för 2024 för de makrofinansiella variablerna. Denna skillnad är vederbörligen motiverad eftersom den tar hänsyn till nyare information. Till exempel blev det offentliga underskottet lägre än antagandet i kommissionens tekniska information, vilket innebär ett bättre utgångsläge för de offentliga finanserna. Detta bidrar till en högre genomsnittlig nettoutgiftsökning under planens giltighetstid jämfört med kommissionens antaganden.

– Planen utgår från en utjämnad potentiell produktionstillväxt och även detta bidrar till en högre genomsnittlig nettoutgiftsökning under planens giltighetstid jämfört med kommissionens antaganden. Det är enligt artikel 36.1 f i förordning (EU) 2024/1263 tillåtet att utgå från alternativa antaganden om potentiell tillväxt, förutsatt att den ackumulerade tillväxten under prognosperioden (dvs. fram till 2038) i stora drag överensstämmer med kommissionens antaganden, vilket är fallet i denna plan. Detta antagande anses därför vara vederbörligen motiverat.

– I planen används ett uppdaterat konvergensvärde för BNP-deflatorn baserat på marknadens förväntningar. I planen antas även en något lägre BNP-deflator för 2025 och en något högre för 2026 jämfört med kommissionens antaganden. Detta bidrar till en högre genomsnittlig nettoutgiftsökning under planens giltighetstid. Skillnaderna beror delvis på nyare information, i synnerhet prisökningstakten i konsumentledet under de första månaderna 2025, framför allt när det gäller energi- och livsmedelspriser. I planen antas däremot en snabbare konvergerande utveckling mot konvergensvärdet jämfört med vad som skulle vara fallet med en linjär konvergensregel som delvis uppväger effekterna av andra skillnader i antagandena om BNP-deflatorn på den maximala nettoutgiftsökningen. Även om antagandet om deflatorn för 2026 inte tar hänsyn till den långsammare prisökningstakten på råvarumarknaderna sedan april 2025, tillsammans med den kraftigare nedgången 2027–2028, bedöms skillnaden i antagandet om BNP-deflatorn vara vederbörligen motiverad.

– Det åtagande som görs beträffande nettoutgiftsökningen i planen för 2025 innebär att Litauen räknar med en högre enhetsintäktselasticitet det året. Detta bidrar till en högre genomsnittlig nettoutgiftsökning under planens giltighetstid jämfört med kommissionens antaganden. Detta antagande är inte i enlighet med det gemensamma ramverket för skuldhållbarhetsanalyser.

– I planen används mer försiktiga antaganden om implicita räntor och marknadsräntor samt för stock-/flödesjusteringar än i kommissionens tekniska information. Detta bidrar till en lägre genomsnittlig nettoutgiftsökning under planens löptid. Orsaken till denna skillnad är en försiktig budgetpolitik och den är därför vederbörligen motiverad.

Resterande skillnader i antaganden har inte någon betydande inverkan på den genomsnittliga nettoutgiftsökningen jämfört med kommissionens antaganden. Effekten på den genomsnittliga nettoutgiftsökningen av det mer försiktiga antagandet om räntor och stock-/flödesjusteringar uppväger på det hela taget effekten av skillnaden i antagandet om inkomstelasticiteten 2025. Detta innebär i sin tur att skillnaden mellan nettoutgiftsbanan i planen och den bana som följer av den tekniska

informationen beror på antaganden som kommissionen anser vara vederbörligen motiverade. Skillnaderna i antaganden leder sammantaget till en högre genomsnittlig nettoutgiftsökning i planen än den som kan utläsas av den tekniska informationen. På grundval av på denna bedömning uppfyller planen kravet i artikel 13 b i förordning (EU) 2024/1263. Kommissionen kommer att beakta ovanstående bedömning av planens antaganden i sina framtida bedömningar av efterlevnaden av nettoutgiftsbanan.

Finanspolitisk strategi i planen

(26) Enligt den vägledande finanspolitiska strategin i planen kommer åtagandena om nettoutgifter att fullgöras genom både utgiftsbegränsningar och diskretionära åtgärder på inkomstsidan. Den finanspolitiska strategin omfattar skattepolitiska förändringar som syftar till att förbättra inkomstskatteprogressiviteten, uppmuntra investeringar genom en översyn av bolagsskatten, bredda skattebasen och minska skatteundandragandet genom smartare förvaltning och internationellt samarbete. I strategin framhålls även framtida besparingar inom den offentliga sektorn genom nollbasbudgetering, minskning av lågprioriterade utgifter och årliga översyner av offentliga utgifter för att öka effektiviteten och möjliggöra en omfördelning av medel till mer högprioriterade områden, däribland det nationella försvaret. Specificeringen av politiska åtgärder som kommer att antas måste bekräftas eller justeras samt kvantifieras i de årliga budgetarna. Vissa åtgärder specificerades i 2025 års budget, som antogs av parlamentet den 19 december 2024, medan det förväntas att andra kommer att bekräftas i kommande budgetar. Bland de åtgärder som planeras för 2025 finns, på inkomstsidan med en positiv effekt på de offentliga finanserna, en höjning av punktskatterna, främst på förorenande bränslen, och en höjning av bolagsskattesatsen. Justeringarna av undantaget från inkomstskatt (det icke beskattningsbara inkomstbeloppet) kommer att ha en inkomstminskande effekt. På utgiftssidan planeras utgiftsökningar för löner, försvar och pensioner i den offentliga sektorn. Det finns emellertid risker för genomförandet av den vägledande finanspolitiska strategin i planen på grund av att andra åtgärder ännu inte har specificerats, att det generellt är svårt att fastställa hur stora inkomsterna från åtgärder för att bekämpa skatteundandragande kommer att bli och att det behövs ytterligare finanspolitiskt utrymme för att öka anslagen till hälso- och sjukvård, socialt skydd och andra offentliga tjänster, något som rådet även har rekommenderat.

Reform- och investeringsavsikter i planen som svar på de främsta utmaningarna fastställda inom ramen för den europeiska planeringsterminen och för hantering av unionens gemensamma prioriteringar

(27) I planen beskrivs avsikter att genomföra reformer och investeringar för att hantera de främsta utmaningar som fastställts inom ramen för den europeiska planeringsterminen, särskilt i de landsspecifika rekommendationerna, och för att svara mot EU:s gemensamma prioriteringar. Planen omfattar omkring 60 reformer och investeringar, varav 11 får ekonomiskt stöd från faciliteten för återhämtning och resiliens och 25 från de sammanhållningspolitiska fonderna. Planens reformer och investeringar bygger på ett befintligt strategidokument från regeringen (plan för genomförandet av det nittonde regeringsprogrammet i Republiken Litauen).

(28) När det gäller den gemensamma prioriteringen om en rättvis grön och digital omställning, inbegripet de klimatmål som fastställs i förordning (EU) 2021/1119, innehåller planen reformer och investeringar som syftar till att öka andelen förnybara energikällor genom att integrera dem i elnäten, öka energieffektiviteten i fjärrvärme-, varmvatten- och kylsystem och utveckla laddnings- och tankningsinfrastruktur för alternativa bränslen. I planen beskrivs också åtgärder för att främja utfasningen av fossila bränslen i den litauiska industrin och öka incitamenten att förebygga avfall samt hantera och återvinna sekundära råvaror. Som ett led i utbyggnaden av ultrasnabb bredbandstäckning i Litauen innehåller planen slutligen även åtgärder för att utforma nödvändig mobil infrastruktur i minst fem litauiska län. Dessa och andra åtgärder i planen bidrar till att genomföra de landsspecifika rekommendationerna för 2023, 2022 och 2020 om begränsning av klimatförändringarna och hållbarhet, i synnerhet utfasningen av fossila bränslen och ökning av produktionen av förnybar energi, men även till energieffektivitet och utveckling av hållbara transporter. Åtgärderna bidrar även till att genomföra de landsspecifika rekommendationerna om utbyggnad av bredbandsnät med mycket hög kapacitet.

(29) När det gäller den gemensamma prioriteringen om social och ekonomisk resiliens, inbegripet den europeiska pelaren för sociala rättigheter innehåller planen reformer och investeringar för att ändra indexeringen av basbeloppen för sociala förmåner för att bättre avspegla utvecklingen av priser och genomsnittliga löner, justera indexeringen av pensioner inom socialförsäkringssystemet, förbättra genomförandet av sysselsättningsfrämjande åtgärder, införa en hållbar budgetbaserad finansieringsmodell för vuxenutbildning och utveckla ett nätverk av regionala karriärcenter i hela landet. Planen omfattar också reformer och investeringar som syftar till att införa kvalitetskrav för subventionerade bostäder och fastställa, genomföra, tillämpa och upprätthålla kvalitetskrav för sociala tjänster. Den syftar slutligen till att förbättra tillgången till, och kvaliteten på, hälso- och sjukvård, minska bristen på hälso- och sjukvårdspersonal och förbättra förebyggandet av sjukdomar. Dessa reformer och investeringar bidrar till att genomföra de landsspecifika rekommendationerna för 2023, 2020 och 2019 om att förbättra planeringen och tillhandahållandet av sociala tjänster, förbättra genomförandet av aktiva arbetsmarknadsåtgärder, stärka hälso- och sjukvårdssystemets resiliens samt minska ojämlikhet, fattigdom och social utestängning.

(30) När det gäller den gemensamma prioriteringen om energitrygghet omfattar planen slutförandet av det strategiska projektet Harmony Link mellan Litauen och Polen och stärkandet av energisystemens resiliens på strategiska platser genom installation av antidrönarsystem, uppbyggnad av lager med utrustning eller uppförande av skyddsvallar. Dessa reformer och investeringar bidrar till att tillmötesgå den landsspecifika rekommendationen om energitrygghet 2023.

(31) När det gäller den gemensamma prioriteringen om försvarsförmågor omfattar planen reformer och investeringar för att utveckla den nationella infanteridivisionen och dess möjliggörande militära enheter, utveckla nödvändig infrastruktur för att hysa den tyska brigaden i Litauen, stärka Litauens försvarsindustri och främja vetenskapliga och tekniska framsteg.

(32) Planen innehåller information om överensstämmelse, och i förekommande fall komplementaritet, med de sammanhållningspolitiska fonderna och med Litauens återhämtnings- och resiliensplan. Planen omfattar även åtgärder från återhämtnings- och resiliensplanen, till exempel införandet produktion av förnybara bränslen och utveckling av infrastruktur för användning av sådana bränslen inom transportsektorn,

eller för förbättring av sysselsättningsfrämjande åtgärder. Planen stöder också samma mål som återhämtnings- och resiliensplanen.

(33) Planen har som mål att bidra till att tillgodose Litauens behov av offentliga investeringar när det gäller EU:s gemensamma prioriteringar. Investeringsbehoven gäller huvudsakligen de investeringar som beskrivs i avsnittet om reformer och investeringar. När det gäller försvaret förklaras det i planen att Litauens statliga försvarsråd har uttryckt en ambition om att anslå 28 miljarder EUR till försvaret mellan 2026 och 2030, vilket motsvarar 5–6 % av BNP per år. Detta ligger över Natos referensmål på 2 % av BNP.

Slutsats av kommissionens bedömning

(34) Kommissionen anser sammantaget att Litauens plan uppfyller kraven i förordning (EU) 2024/1263.

ÖVERGRIPANDE SLUTSATS

(35) I enlighet med artikel 17 i förordning (EU) 2024/1263 bör rådet rekommendera Litauen den nettoutgiftsbana som anges i planen.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS Litauen att

1. säkerställa att nettoutgiftsökningen inte överstiger de maximala ökningstakter som fastställs i bilaga I till denna rekommendation.

BILAGA I

Maximala ökningstakter för nettoutgifter
(årliga och kumulativa ökningstakter, i nominella termer)

Litauen

År		2025	2026	2027	2028	2029
Ökningstakter (%)	Årlig	6,1	5,2	4,8	4,5	4,3
	Kumulativ*	6,1	11,6	17,0	22,3	27,5
* Kumulativa ökningstakter beräknas med 2024 som basår. De kumulativa ökningstakterna används i den årliga övervakningen av efterlevnaden i efterhand på kontrollkontot.						

Utfärdad i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande